

LEHDISTÖTIEDOTE nro 112/22

Luxemburgissa 22.6.2022

Unionin yleisen tuomioistuimen tuomio asiassa T-797/19 | Anglo Austrian AAB ja Belegging-Maatschappij "Far-East" v. EKP

Unionin yleinen tuomioistuin vahvistaa AAB Bankin luottolaitostoimiluvan peruuttamisen

Se, että EKP on peruuttanut toimiluvan, on perusteltavissa etenkin vakavilla rikkomuksilla, joihin AAB Bank on syyllistynyt rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämistä koskevien sääntöjen osalta

Österreichische Finanzmarktbehörde (Itävallan rahoitusmarkkinavalvontaviranomainen, jäljempänä FMA) on vuodesta 2010 lähtien antanut Itävaltaan sijoittautuneen AAB Bank -nimisen luottolaitokselle lukuisia kieltoja ja määrännyt sille lukuisia seuraamuksia. Tällä perusteella FMA toimitti vuonna 2019 Euroopan keskuspankille (EKP) luonnoksen päätökseksi, jolla peruutetaan AAB Bankin toimilupa harjoittaa luottolaitoksen toimintoja. EKP peruutti päätöksellään¹ tämän toimiluvan. Se katsoi pääosin, että niiden toteamusten perusteella, jotka FMA on tehnyt hoitaessaan vakavaraisuuden valvontaa koskevaa tehtäväänsä ja jotka koskevat rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämistä sekä AAB Bankin sisäistä hallinnointia ja ohjausta koskevien vaatimusten jatkuvaa ja toistuvaa noudattamatta jättämistä, AAB Bank ei kyennyt varmistamaan riskiensä hyvää hallintaa.

Unionin yleisen tuomioistuimen laajennettu yhdeksäs jaosto hylkää EKP:n päätöksen kumoamiseksi nostetun kanteen. Unionin yleinen tuomioistuin ottaa tuomiossaan ensimmäistä kertaa kantaa luottolaitoksen toimiluvan peruuttamiseen rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämistä koskevan lainsäädännön vakavien rikkomisten sekä luottolaitoksen hallinnointia ja ohjausta koskevien sääntöjen noudattamatta jättämisen vuoksi.

Unionin yleisen tuomioistuimen arviointi asiasta

Unionin yleinen tuomioistuin toteaa aluksi, että direktiivissä 2013/36² säädetyt perusteet, jotka oikeuttavat peruuttamaan toimiluvan ja jotka on saatettu osaksi kansallista oikeutta, ovat täyttyneet nyt käsiteltävässä asiassa.

Yhtäältä unionin yleinen tuomioistuin katsoo sen EKP:n toteamuksen osalta, jonka mukaan AAB Bankin on katsottu olevan vastuussa sellaisten direktiivin 2005/60³ 4 nojalla annettujen kansallisten säännösten vakavista rikkomisista, jotka koskevat rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämistä, ettei EKP ole tehnyt mitään ilmeistä arviointivirhettä.

¹ Päätös ECB-SSM-2019-AT 8 WHD-2019 0009, 14.11.2019.

² Oikeudesta harjoittaa luottolaitostoimintaa ja luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvalvonnasta, direktiivin 2002/87/EY muuttamisesta sekä direktiivien 2006/48/EY ja 2006/49/EY kumoamisesta 26.6.2013 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2013/36/EU (EUVL 2013, L 176, s. 338).

³ Rahoitusjärjestelmän käytön estämisestä rahanpesutarkoituksiin sekä terrorismin rahoitukseen 26.10.2005 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2005/60/EY (EUVL 2005, L 309, s. 15).

⁴ Direktiivin 2013/36 67 artiklan 1 kohdan o alakohdassa tarkoitettu peruste, joka johtaa toimiluvan peruuttamiseen.

Unionin yleinen tuomioistuin huomauttaa aluksi, että kun EKP käyttää luottolaitosten toimilupien peruuttamista koskevaa toimivaltaansa, sen on sovellettava muun muassa niitä kansallisen oikeuden säännöksiä, joilla direktiivi 2013/36 saatetaan osaksi kansallista oikeutta.

Nyt käsiteltävässä asiassa se huomauttaa, että EKP on etenkin FMA:n päätösten ja itävaltalaisien tuomioistuinten tuomioiden perusteella katsonut, että AAB Bank on rikkonut useiden vuosien ajan kansallisia säännöksiä, joilla direktiivi 2013/36 saatetaan osaksi kansallista oikeutta. AAB Bankilla ei näet ole ollut asianmukaista riskienhallintamenettelyä rahanpesun estämiseksi, ja sen on katsottu olevan vastuussa rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä koskevista kansallisen lainsäädännön vakavista, toistuvista tai järjestelmällisistä rikkomuksista.

Unionin yleinen tuomioistuin katsoo, että kun otetaan huomioon rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisen tärkeys, luottolaitoksen voidaan katsoa olevan vastuussa vakavista rikkomuksista toimivaltaisen kansallisen viranomaisen tekemien hallinnollisten päätösten nojalla, jotka sinänsä riittävät oikeuttamaan luottolaitoksen toimiluvan peruuttamisen. Sillä väitteellä, että rikkomukset ovat vanhoja tai ne on korjattu, ei ole vaikutusta tällaisen vastuun syntymiseen. Merkityksellisessä kansallisessa oikeudessa ei näet aseteta määräaika, jota on noudatettava, sellaisten aikaisempien päätösten huomioon ottamiseksi, joilla vastuu todetaan. Siinä ei myöskään edellytetä, että vakavia rikkomuksia ei ole keskeytetty tai että ne ovat olemassa edelleen tehtäessä päätöstä toimiluvan peruuttamisesta, varsinkaan, kun nyt käsiteltävässä asiassa rikkomukset on todettu vain muutama vuosi ennen riidanalaisen päätöksen tekemistä. Siitä AAB Bankin kannasta, jonka mukaan rikkomukset on korjattu eivätkä ne voi siis oikeuttaa toimiluvan peruuttamista, unionin yleinen tuomioistuin täsmentää, että tällaisella lähestymistavalla kyseenalaistettaisiin Euroopan pankkijärjestelmän suojaamista koskeva tavoite, sillä sen johdosta luottolaitokset, jotka ovat syllistyneet vakaviin rikkomuksiin, voisivat jatkaa toimintaansa niin kauan kuin toimivaltaiset viranomaiset eivät näytä uudelleen toteen, että ne ovat syllistyneet uusiin rikkomuksiin. Lisäksi luottolaitos, jonka on lopulliseksi tullessa päätöksellä todettu olevan vastuussa vakavista rikkomuksista, ei voisi vedota tällaisten rikkomusten mahdolliseen vanhentumiseen.

Unionin yleinen tuomioistuin hylkää myös AAB Bankin argumentit, joilla riitautetaan todettujen rikkomusten vakavuus.

Se korostaa tältä osin erityisesti, että rikkomusten vakavuutta ei voida riitauttaa EKP:ssä käydyssä hallinnollisessa menettelyssä, koska FMA:n peruuttamishdotusta aikaisemmissä päätöksissä, joista oli tullut lopullisia riidanalaisen päätöksen tekemisajankohtana, toimivaltaiset viranomaiset ovat katsoneet, että AAB Bank on vastuussa mainituista rikkomuksista. Kun otetaan huomioon Euroopan pankkimarkkinoiden suojaamisen varmistamista koskeva tavoite, EKP:tä ei myöskään voida moittia siitä, että se on katsonut, että rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä koskevan kansallisen lainsäädännön järjestelmälliset, vakavat ja jatkuvat rikkomukset oli luonnehdittava vakaviksi rikkomuksiksi, jotka oikeuttavat peruuttamaan toimiluvan.

Toisaalta unionin yleinen tuomioistuin vahvistaa EKP:n kannan, jonka mukaan AAB Bank ei ole ottanut käyttöön hallinnointi- ja ohjausjärjestelmiä, joita toimivaltaiset viranomaiset ovat edellyttäneet niiden kansallisten säännösten mukaisesti, joilla direktiivi 2013/36⁵ on saatettu osaksi kansallista oikeutta. Se hylkää tässä yhteydessä AAB Bankin argumentit, joiden mukaan tämä ei riidanalaisen päätöksen tekemisajankohtana syllistynyt hallinnointi- ja ohjausjärjestelmiä koskevan lainsäädännön rikkomuksiin. Se huomauttaa, että tulkinta, jonka mukaan aiemmin tapahtuneet rikkomukset tai rikkomukset, joita on lievennetty, eivät voisi oikeuttaa toimiluvan peruuttamista, ei perustu direktiiviin 2013/36 eikä merkitykselliseen kansalliseen lainsäädäntöön.

Unionin yleinen tuomioistuin päättää tämän jälkeen, ettei EKP ole tehnyt mitään virhettä kieltäytyessään lykkäämästä riidanalaisen päätöksen soveltamista. Se toteaa erityisesti, että se, että EKP on kieltäytynyt lykkäämästä kyseisen päätöksen välitöntä soveltamista, ei ole estänyt AAB Bankia nostamasta kumoamiskannetta ja tekemästä välitoimihakemasta. Unionin yleisen tuomioistuimen presidentti on lisäksi määrännyt kuusi päivää riidanalaisen

---

⁵ Direktiivin 2013/36 67 artiklan 1 kohdan d alakohdassa tarkoitettu peruste, joka johtaa toimiluvan peruuttamiseen.

päätöksen tekemisen jälkeen kyseisen päätöksen täytäntöönpanon lykkäämisestä siihen saakka, kunnes väli-toimihakemus ratkaistaan. Ei siis voitu todeta, että oikeutta tehokkaaseen oikeussuojaan olisi loukattu.

Unionin yleinen tuomioistuin katsoo tämän jälkeen, että riidanalainen päätös on tehty huolehtimalla AAB Bankin puolustautumisoikeuksien kunnioittamisesta. Se täsmentää tässä yhteydessä, että AAB Bankia on kuultu asianmukaisesti riidanalaisista päätöistä tehtäessä. AAB Bankille on näet annettu mahdollisuus esittää huomautuksensa kyseistä päätöstä koskevasta luonnoksesta. EKP:n ei sitä vastoin tarvinnut toimittaa AAB Bankille FMA:n päätösluonnosta ja antaa siten viimeksi mainitulle mahdollisuutta reagoida siihen.

Unionin yleinen tuomioistuin toteaa lisäksi, että EKP ei ole nyt käsiteltävässä asiassa jättänyt määrittämättä, tutkimatta ja arvioimatta huolellisesti ja puolueettomasti kaikkia niitä aineellisia seikkoja, joilla on merkitystä toimiluvan peruuttamisen kannalta. EKP on todellisuudessa todennut pätevästi oman arviointinsa jälkeen, että se oli samaa mieltä niistä FMA:n toteamuksista, jotka koskevat AAB Bankin syyllistymistä rikkomuksiin, mikä oli vahvistettu niin FMA:n hallinnollisissa päätöksissä kuin kansallisten tuomioistuinten ratkaisuissa. EKP on oman arviointinsa päätteeksi katsonut kyseessä olevien tosiseikkojen osoittavan, että AAB Bankin on todettu olevan vastuussa rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämistä koskevan kansallisen lainsäädännön vakavasta rikkomisesta. EKP ei myöskään ole vain toistanut FMA:n esittämiä toteamuksia siitä, ettei AAB Bank ole ottanut käyttöön tarvittavia hallinnointi- ja ohjausjärjestelmiä. EKP on sitä vastoin nojautunut omaan arviointiinsa tältä osin merkityksellisten kansallisten säännösten noudattamisesta.

Unionin yleinen tuomioistuin hylkää lopuksi AAB Bankin kanneperusteen, jonka mukaan riidanalaisella päätöksellä on tuhottu AAB Bankin osakkeenomistajan AAB Bankista omistamien osakkeiden taloudellinen arvo ja puututtu tämän osakkeenomistajan omistusoikeuden keskeiseen sisältöön. AAB Bank ei näet ole kyseisen omistusoikeuden haltija, eikä se voi siis vedota siihen kumoamiskanteensa tueksi.

HUOMAUTUS: Kumoamiskanteella pyritään tiettyjen sellaisten unionin toimielinten toimien kumoamiseen, jotka ovat unionin oikeuden vastaisia. Jäsenvaltiot, unionin toimielimet ja yksityiset tahot voivat tietyillä edellytyksillä nostaa kumoamiskanteen unionin tuomioistuimessa tai unionin yleisessä tuomioistuimessa. Jos kanne on perusteltu, toimi kumotaan. Kyseessä olevan toimielimen on täytettävä asianomaisen toimen kumoamisesta mahdollisesti syntynyt oikeudellinen tyhjiö.

HUOMAUTUS: Unionin yleisen tuomioistuimen ratkaisusta voidaan oikeuskysymysten osalta valittaa unionin tuomioistuimeen kahden kuukauden ja kymmenen päivän määräajassa ratkaisun tiedoksiantamisesta.

Tämä on tiedotusvälineiden käyttöön tarkoitettu epävirallinen asiakirja, joka ei sido unionin yleistä tuomioistuinta.

Tuomion [koko teksti](#) julkaistaan CURIA-sivustolla tuomion julistamispäivänä.

Lisätietoja: Gitte Stadler ☎ +352 4303 3127

Kuvia tuomion julistamisesta on saatavilla sivustolla [Europe by Satellite](#) ☎ +32 2 296 4106

Pysykää kuulolla!

